

[Statsministeren.]

de. En fortsættelse af dette sikkerhedspolitiske samarbejde vil være et vigtigt element i arbejdet for yderligere afspænding.

Når det er sagt, bør vi naturligvis også understrege, at vi ikke vil stille os afvisende over for de amerikanske tanker om en samlet overvejelse af mål og midler for først og fremmest løsningen af de økonomiske problemer. Det internationale mønster undergår, som vi alle ved, væsentlige forandringer. Der følger deraf et stærkt behov for løbende konsultationer og forhandlinger mellem landene, og dette vil i meget høj grad gøre sig gældende på det økonomiske område, hvor den internationale struktur vel må siges at være fundamentalt forandret i forhold til slutningen af 1940'erne og begyndelsen af 1950'erne, da det internationale samarbejde for handels- og valutasyttemet begyndte at tage form.

De internationale økonomiske forhandlinger om handels- og valutaproblemerne, der skal finde sted i løbet af dette år, vil også have en meget stor betydning for den retning, verdensudviklingen vil tage i de kommende år. Vi må fra dansk side i den sammenhæng lægge vægt på, at der bliver tale om et åbent og udadrettet samarbejde, som ikke ensidigt koncentrerer sig om de vestlige industrilandes interesser. Udbygningen af det økonomiske og teknologiske samarbejde med østlandene må være vægtige hensyn i overvejelserne om den fremtidige udvikling af det internationale økonomiske system. Det er også sådanne problemer og synspunkter, vi gav udtryk for på topmødet i Paris.

Hensynet til u-landenes interesser og berettigede forventninger om en storsindet holdning fra industrilandenenes side må også spille en meget væsentlig rolle.

Der er af hr. Knud Østergaard givet udtryk for, at det er vigtigt, at regeringen har værdighed og holdning i sin udenrigspolitiske stillingtagen, og jeg vil gerne give hr. Knud Østergaard medhold i, at det er vigtigt. Jeg er også meget glad for, at hr. Knud Østergaard sagde, at en godkendelse af visse synspunkter, som f. eks. USA giver udtryk for, ikke skal være udtryk for nogen underdanig holdning. Det er netop også en værdig holdning, når et lille land giver udtryk for sine meninger om udenrigspolitikken, såle-

des som det må være et demokratisk lands ret. Jeg forstår måske dette med værdighed og holdning på en lidt anden måde, end hr. Knud Østergaard gør.

Jeg vil gerne pege på, at den holdning, vi har i den danske regering, og som jeg har indtryk af har tilslutning i det danske folketing, har vi givet udtryk for igennem de sædvanlige diplomatiske kanaler, de almindelige politiske kontakter og forhandlinger. Det er altså ikke synspunkter, som bare er kommet til udtryk et eller andet sted, hvor man måske kunne mene, at tilkendegivelsen af synspunkterne ikke var tilstrækkelig ansvarlig.

Jeg vil gerne understrege den passus i udenrigsministerens redegørelse, hvor der blev henvist til forbundskansler Willy Brandt, som for nylig udtalte, at de amerikanske partnere må gøre sig klart, at de nu står over for et mere selvbevidst Europa, som ikke længere blot er genstand for verdenspolitikken og supermagterne. Jeg vil også pege på, at Willy Brandt sagde, at man i det europæiske samarbejde må videreføre dialogen med Amerika som en samtale mellem venner, der tåler kritik, forskelle og altså også spænding.

Det er blevet sagt af hr. Poul Hartling, at hvis socialdemokratiet i opposition havde vist en mere ansvarlig holdning, end vi åbenbart efter hr. Poul Hartlings mening havde gjort, havde det været godt. Jeg vil dertil sige, at socialdemokratiet som opposition førte en politik over for de problemer, vi drøfter her, som i høj grad var realistisk, og som altså også var fuldt ansvarlig. Det, der er sket, siden socialdemokratiet igen har overtaget regeringsmagten, er, at en lang række af de ting, som vi kritiserede den tidligere regering for ikke at foretage sig, har vi senere realiseret. Jeg tænker her på de synspunkter, vi har givet udtryk for i forholdet til krigen i Vietnam. Jeg tænker på den omstændighed, at den nuværende regering har anerkendt Nordvietnam. Jeg tænker på, at vi har anerkendt Den tyske demokratiske Republik, og jeg tænker på det, der senest er givet udtryk for, at Danmark vil gøre: anerkende Nordkorea.

Hr. Knud Østergaard sagde, at Danmark skulle sørge for at gøre sig gældende internationalt, og at vi kunne vente de konservatives støtte, hvis vi ville føre en sådan politik.